

Izjava vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri. ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Peramične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tabakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zavave in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)
Japonske nove vojne ladije.
LONDON 30. Kakor je zvedel „Daily Mail“, je Japonska naročila v Angliji dve novi bojni ladiji, eno od 19 000 tonelast.

Oklopnača »Peresvjete« dvignjena.
TOKIO 30. (Reuterjev biro). Rusko oklopnača »Peresvjete«, ki je bila v portarturški luki pogreznjena, so dvignili.

Protesti ruskih častnikov proti miru.

PETROGRAD 30. Dopisnik »Novoje Vremja« nadaljuje priobčevanje protestne izjave častnikov proti sklepu miru. Sedaj je dopisnik sporočil adrese voja, najbrž prvega vrstnega sibirskega voja, v kateri se izjavlja, da ne bi nikoli neuspeli zamogli spremeniti sklepa voja, da boj zmagovito dovrše ali pa umrejo. Poročila o mirovni pogajanjih so častnike in moštvo ožalostila.

Akcija za mir.

PETROGRAD 30. Vladni list danes kategorično dementuje poročilo nekakega korespondenčnega biro, češ, da je pogajanje o miru prekinjeno. List izjavlja, da se mirovna pogajanja nadaljujejo in da je do sedaj ruska vlada odgovorila na vsako noto Zveznih držav. Prehodna bolehnost ministrskega predsednika grofa Lemida ni ni istega ovirala, da bi se ne bil bavil s tekočimi posli ter ni nikakor vplivala na omenjena pogajanja. Odlasji med Zveznimi državami in Petrogradom niso bili nikdar prekinjeni.

Dogodki v Rusiji.

Dogodki v Odesi.

PETROGRAD 30. Car Nikolaj je p. lal senatu nastopal ukaz: V jamstvo javne varnosti in da se napravi konec nemiru v Odesi in bližnjih krajih, smo smatrali za potrebno, da smo nad mestom in okrajem Odeso proglasili vojno stanje. Ob enem smo poveljniku odeskega vojaškega okraja poverili pravice vojaške oblasti ter mu izročili posebna prava in dolžnosti v svrhu obrambe in v varstvo javne varnosti.

PETROGRAD 30. Kakor se govori, je podadmiral Čuhnin, poveljnik brodovja in pristanišč Črnega morja, odpotoval od tukaj v Odeso. Glasom semkaj dospelih poročil je bil križar »Saratov«, ruske dobrovoljne flote tudi zadržan v odeskem pristanišču.

SEVASTOPOL 30. Sinoči ob 8. uri zvečer so pod poveljstvom admirala Kriegerja odšli od tukaj v Odeso oklopnača »Tri Svjatitelja«, »Dvjadzhat Apostolov«, »Rosti-

slav« in »Sinop«, križarka »Kazareki« in nekoliko torpedovk.

ODESA 30. Včeraj popoldne se je vršil pogreb mornarja Olmečuka. Krsto je nosilo 8 mornarjev, tovarišev umrlega, katerim je sledilo svečanstvo in številna množica naroda. Na potu, po katerem se je pomikal sprevod, ni bilo niti policije niti vojaštva. Mornarja so pokopali na vojaškem pokopališču. Zvečer so prinesli v bolnišnico več oseb, ki so bile ranjene v nemirih zadnjih dni.

PETROGRAD 30. V petrograjskem pristanišču, kjer je bil umorjen en policijski komisar, je bilo teh dni aretovanih mnogo delavcev.

BEROLIN 30. Iz Odesa poročajo, da so ustaške ladije tamkaj poškovalale cesm inozemskih trgovinskih ladij, med njimi eno ladijo avstrijskega Lloydja.

LIBAVA 30. V noči med sredo in četrtkom so se tukaj spuntali mornarji. Uloomili so v orožnico, prišli si o orožje ter streljali v stanovanja pomorskih častnikov. Še po noči je topništvo garnizije dobilo nalog, naj se poda v pristanišče. Danes zjutraj so odšli tjakaj kozaki in en polk pehote.

BEROLIN 30. Iz ruske Poljske poročajo: V nekem odprtem pismu, naslovljenem na nemške delavce v ruski Poljski, pozivlja iste Avgust Bebel na solidarnost z ruskimi delavci v boju proti carizmu.

KRALJEVEC (Pruska) 30. Valed nemirov ob prusko-ruski meji je vojaška oblastnja zavržala, da se ojačijo vsi obmejni polki. V zadnjih dneh je pruska policija v obmejnih pokrajinah aretovala nad 100 ruskih revolucionarcev.

PETROGRAD 30. Tukaj se govori, da je podadmiral Krieger s štirimi oklopnačami odplul v Odeso. Podadmiral je prejel povelje, naj pozove posadko »Potemkina«, da se uda, sicer naj ladijo z ustaško posadko pogrezne ter naj napravi red v Odesi.

PETROGRAD 30. Glasom semkaj doselega poročila iz Kronstadta, bi bili morali mornarji »arske mornarice«, ki niso sedaj ukreani, na mesto odpuščenih delavcev opravljati delo, toda branili so se delati. Ko je na to došlo povelje, da se jim ima dati plača po urah, kakor drugim delavcem, so izjavili, da so vojski in ne delavci. Preživeti se zamorejo tudi z delom, ne da bi tudi pripadali vojni mornarici. Uporablja naj se jih na ladijah, čitoma naj se jih odpusti iz službe.

Viši pomorski častnik, kat. remu je bilo zaukazano, naj pozove mornarje na delo, je bil vsprejet s kamenjem, tako da se je zgrudil. Čete v Peterhofu so že več dni sem pojačevce.

PETROGRAD 30. Govori se, da postane grof Cassini pomočnik ministra za

vnanje stvari namesto kneza Obolenskij-Nědiznega.

Brzobjavne vesti.

Gospodska zbornica.

DUNAJ 30. Gospodska zbornica je odobrila predloge glede železnice, ki jih je ravnokar rešila poslanska zbornica in tudi proračunski provizorij.

DUNAJ 30. Gospodska zbornica je v svoji današnji seji sklenila odstopiti vladi v pretresovanje in ugodno uvažanje peticijo obdane Mezso, za dovoljenje kredita, ki ga ista nujno rabi za podaljšanje pomola v luki Mezso.

Carinski odsek.

DUNAJ 30. Carinski odsek je danes pričel posvetovanje o nemški trgovinski pogodbi. Početkom seje je posl. Stein predlagal, naj bi se posvetovanje odgodilo glede na razmere na Ogrskem oziroma dokler poda Derschattov odsek končne sklepe. Ta predlog je bil z vsemi proti trem glasom odklonjen. Na to sta vladna zastopnika baron Beck in Rösler podala obširna poročila. Posvetovanje je bilo ob 3. uri pop. prekinjeno.

DUNAJ 30. Carinski odsek je danes dovršil posvetovanje o prvi in drugi skupini nemške trgovinske pogodbe, namreč uvozne in izvozne carine ter pogodbo glede živinske kuge. Agrarski zastopniki so tožili, da ni poljedelstvo dovolj zavarovano, izražali nado, da ob sklepu trgovinskih pogodb s Rusijo in balkanskimi državami pridejo v veljavo naše maksimalne carine. Zastopniki obrti so priznali, da se je za industrijo več doseglo nego li za kmetijstvo, čeravno se ni razum status qto sedaj veljavne pogodbe ničesar doseglo. Posl. Marchet je predlagal resolucijo, glasom katere naj avstrijska vlada stori shodne korake za slučaj, ako ne bo ogrska državna zbornica najdalje do 31. decembra 1905. vsprejela nemške trgovinske pogodbe, da se zamore v tem slučaju med Avstrijo in Nemčijo še pred 1. marcem 1906. skleniti carinska in trgovinska pogodba, katero bi zamogel odobriti državni zbor. Na to resolucijo ter na tozadevna izvajanja posl. Peschke je pripomnil minister za trgovino baron Call, da se bo politični položaj le polagoma razvijal in provizoriji, ki se bodo sklenili meseca septembra, bodo pokazali, kaj da je treba ukreniti v varstvo avstrijskih interesov. Posvetovanje se bo jutri nadaljevalo.

Ministrski predsednik Fejervary.

BUDIMPEŠTA 30. »Ogrski biro« poroča z Dunaja: Ministrski predsednik baron Fejervary, ki je dospel semkaj danes popoldne, je bil ob 1½ uri od cesarja vsprejet v avdienci.

BUDIMPEŠTA 30. »Ogrski biro« poroča z Dunaja: Ministrski predsednik baron Fejervary je ob 5. uri popoldne odpotoval v Budimpešto.

Maročansko vprašanje.

PARIZ 30. (Agence Havas). Danes se je v palači Elysee vršil ministerski svet. Ministrski predsednik Rouvier je poročal o stanju pogajanj v maročanskem vprašanju, ki se vrše mirno.

PARIZ 20. »Agence Havas« poroča iz Berolina: Po pogovoru kneza Bülowa z francoskim poslanikom Bihourdrom je nade, da se bodo pogajanja vršila v najboljem redu. Vzlic temu ni še možno poročati, da je na tem pogovoru došlo do točnih sklepov. Ko pride do sporazumljenja, se to istočasno objavi v Berolinu in v Parizu.

PARIZ 30. »Agence Havas« poroča iz Washingtona: Glasom poročil, ki so dospela iz Parza tukajšnjim uradnim krogom, bo ministrski predsednik imel čim prej, morda že danes, z nemškim poslanikom knezom Radolinom nov pogovor. Rouvier namerava izročiti poslaniku noto, v kateri bo izjavil, da Francija vsprejme konferenco ter zahteva istočasno, naj Nemčija poda izjave o gotovih točkah, o katerih se je v dosedanjih pogovorih razpravljalo in glede katerih je prišlo do sporazuma. Govori se, da bo Nemčija brez vsakih pogojev pristala na noto Rouviera.

Ameriška eskadra na Francozkem.

CHERBOURG 30. Ameriška eskadra pod poveljstvom admirala Sigsbee-ja je danes dospela semkaj, da vsprejme ostanke admirala Pavla Jonesa. Bili so izmenjeni pozdravi s strelji.

Italijanska zbornica.

RIM 30. V zbornici je poslanec Cirmei izjavil, da na prošnjo ministrskega predsednika umakne svojo interpelacijo glede maročanskega vprašanja.

Pogrešajo turiste.

INOMOST 30. Štirje turisti, ki so včeraj napravili izlet na vrh Huberbanka v gorovju Vomper, se do danes še niso povrnil. Sodi se, da so ponesrečili. Planinski klub je odposlal v gorovje ekspedicijo.

Kuga v Barceloni.

BARCELONA 30. Tukaj so na nekaterih obolenih osebah konstatovali kugo. Ob lastniji so odredile vse potrebno, da se bolezen ne razširi. Zdravniki zatrjajo, da ostanjejo ti slučajji osamljeni.

Avstralski parlament.

MELBOURNE 30. V zveznem parlamentu je bil vsprejet z 42 proti 25 glasom predlog bivšega ministrskega predsednika Deakensa, naj se vladi izroči nezaupnica. Protekcijonisti in stranka delavcev so skupno glasovali proti ministrskemu predsedniku Reidu in proti stranki, ki je za svobodno trgovino.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Epigoniški roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.
Prevel M. O. Š.

— Za sedaj ne treba, za kak dan pa na vsaki način. Že pridem jaz k tebi. Ampak povej mi, kaj veš o Lancelotu, kaj pravijo ljudje o tem kanoniku? Vredno bi bilo poizvedovati.

— A kaj hočeš poizvedovati? se je zamejal Šolnik, saj to ve vsako dete. Stari Lancelot je vražji človek, on ne popušta niti za eno samo ped, ne menjuje nikdar svoje naravi. Bil je desna roka tistemu nesrečnemu škofu Pavlu, ki ga je kralj izgnal; se sedanjim škofom pak se kolje in grize, ker je Lancelot slej ko prej za vlaškega kralja, da si je že skoro glavo izgubil radi tega.

— Dobro! Dobro! Dovolj je. Sedaj potegni še enkrat pošteno, pojdi lepo domov in čakaj, dokler te ne poiščem v tvoji jami modrosti.

Šolnik je potegnil res ena dva trikrat — a hkratu, kakor da mu je iz vina skočila neka misel v glavo, je odmaknil vrč od ust in vprašal žensko v grlo vrča:

— Ali prosim te, Lukrecija, zakaj moram jaz prežati na te menihe in svečenike? Ipak bi rad vedel, kakovo opravilo je to.

— Zato, dragi kume moj, je odrezala Lukrecija na kratko, ker sem ti dala dva cekina. Sedaj pa pod noge, dragi učitelj!

Šolnik je zamišal, pogledal žensko jezno in rekel, postavivši vrč na klop:

— E pa, pa! Vprašati je dovoljeno. Ako je to skrivnost za izpoved, ne treba ti, da odgovarjaš.

— In zóčem, je rekla Lukrecija zlovilno.

— Ej! Kje je zdravnik? Gospodar Cavagnoli? Trebalo bi, da obiščeva prijatelja lekarnarja.

— Pusti danes zdravnik, roki sta mu polni bolnikov, da ne utegne tratiti časa po vašem popivanju. Z Bogom!

Jakob je zopet zamišal. Da si nekoliko topoglav, umel je vendar, da ta Lukrecijin »Z Bogom« pomenja v resnici: »Pojdi k vragu!« Zato se je dragi Kuzmič pobral in

odpihnil iz zdravnikove hiše. Saj je vedel, da najde kje veseliga prijateljskega razgovora na them samotnem kraju, kjer se pije, a ne samo na zdravje, ampak tudi na račun hišnega gospodarja. Kuzmič je obžaloval le, da ga ne spremlja veseli zdravnik Cavagnoli. Veroval je res, da šor Giacomo leti okolo svojih bolnikov. V resnici pa je sedel siromasni »medicus oppid« pijane povešene glave pod ključem v svoji kamri, da se pokori za neumnost prejšnjega dne. Molčal je kakor kamen in pokorao žvečil kruhek, ki mu ga je »skozí« keno vrgla neusmiljena »seatra«.

Komaj je učitelj zapustil hišo, potrkal je na vrata krčmar Tomaž. Nasmihaje se svito in s'opaje po prstih proti Lukreciji, je mignil z obrvmi in rekel:

— D bro je! Naj ti le na kratko povem. Tuji menihi bivejo pri krčmarjih.

— Vem, je rekla ženska, kaj veš š, dragi Tomaž?

— Eden od njih je star, drugi srel človek, tretji lep m'adenič. Kdo so, tega ne vem še, ali mislim, da to niso menihi, vsaj po tem, kar so mi drugi rekli. Ali bodi

mirna, jaz že izvem še več. Da. Nekaj si me vprašavala tudi o Ahaciju, je li?

— Da, kaj veš o njem?

— Čuj le! V mojo krčmo zahajajo pogosto tudi konjarji gospoda Ahacija. Veš, blizu jim je. Moja koliba stoji pod brdom, pak morejo lepo preko brega skozi zadnja vrata k meni. Imajo sicer vina tudi doma, ali v krčmi se sladkeje pije. Treba jim dobro paziti, da jih ne zasači pri meni mladi gospod Mikič.

— Kaj? Ali Mikič Prodančev tudi sedaj zahaja k tebi? je vprašala Italijanka živo.

— Skoro vsaki dan.

— Ah! Ali sam?

— Največkrat. Malokdaj ima kakega drugega mladega gospoda poleg sebe. Res, dober gost je, ali jaz sam se mu čudim, kako se mu zljublja po noči vlačiti se po krčmi, kjer je raznih božjih in vražjih ljudi. Navada, navada, to je prokleta muka. Navadil se je bil prihajati k meni s častniki, ko je bila kraljeva vojska v Zagrebu, pa se ne more odvaditi.

— Dubro, dobro, ali kaj si mi hotel pripovedovati poprej? (Pride še).

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 30. junija 1905.

Rusija in akcija za sklep miru.

Včeraj smo posneli večerakarističen glas od Japoncem prijazne strani, ki je zvenel kakor resen memento na japonsko adres, ker je zmogovatelj opozarjal na močlast, da sledajči ostanejo vendar — pramaganci.

Danes moremo podati istotako karakterističen »pendant« k izvajanjem v »Neue Freie Presse«. »Politik« je priobčila članek, došel je iz Petrograda. Ta ruski vir pa označa stališče nasproti mirovni akciji, kakor je dejstva in okolnosti diktirajo Rusiji.

Povdarjamo pa, da je tudi to le posnetek vodilnih momentov v omejenih izvajanjih.

Ti so:

Če tudi večina inozemskih listov kriči do hripavega, da bi dokazali ruski vladi, da le hiter sklep miru za vsako ceno more rešiti Rusijo pred razsulo, vendar ostaja dejstvo, da bi vsaki sklep miru brez predidšega vspeha ruskega orožja pomenjal za Rusijo smrt, ki bi omogočila potem ljubim prijateljem udobno deljenje dragocenega kožuha ruskega medveda. In ker Rusija, namreč ruski narod, in pa z narodnim duhom tesno spojeni ruski car dobro umejeta to vlogo mahinecijam mednarodno-aristokratskih konstitucionalistov in deloma tudi dostojanstvenikov, ni za sedaj možno za Rusijo, da bi sklepala mir: Vsnji novinarji, državniiki in celo glavari držav morejo pisati, da jim roke krvave, in govoriti do rane na jeziku; njihova prizadevanja odleže brez vspeha ob narodnem ruskem duhu.

Saveda: niti car, niti ruski narod nista krvoločneža: Ruski narod je imel v minolem stoletju 11 vojnih let, ne da bi iskal ali našel kakkega povečanja na teritoriju. L. 1805. se je bojevala Rusija za Avstrijo, l. 1806. in 1807. pour le roi de Prusse; vojne 1812. do 1815. niso donesle Rusiji ničesar, da si so zahtevale največjih žrtvi. Brez energije Rusije ne bi se bile centralno evropske dežele nikdar osvobodile iz napoleonskega »jarma«. Najodličnejše berlinske dame so se takorekoč spuščale nad noge ruskim baškirskim jezdecem, ki so ob odhodu Francozov leta 1813. vstopali v berlinsko mesto. A vsaki zmagovalcev je kaj odnesel s kongresa na Dunaju, le Rusija je ostala s praznimi rokami. Za prelito rusko kri je jedino le vspostavila kraljevstvo poljske. Leta 1828—1829, 1849, 1876.—1877. ne potrebujejo pojasnila. Od kod imajo torej druge države pravico, da Rusiji očitajo prisvojevalno požrešnost? Ne požrešnost torej, radi katere narodno čuteča Rusija zahteva nadaljevanje vojne, ampak v to jo silijo oziri na narodno čast in vernost nje države. Rusija »hoče toriti dalje, ker nima drugega izhoda. Že na mirovni konferenci v Haagu je bilo določeno, da ob vprašanjih, ki se zadevujejo narodne časti, ni dopustno vnanje posredovanje. Zakaj naj bi ravno Rusija napravila izjemo glede tega sklepa? Zakaj naj bi ravno ona storila, česar ne bi storila nobena druga država zato, ker ni združljivo z nje narodno častjo? Narodna čast nikakor ni zgolj samoljubje, ampak ista je državni faktor, nekako merilo za energijo in moč naroda. Ruski narod, ki ima veliko enostavnostjo psihologijo nego drugi zapadno-evropski narodi nahaja v veri v silo in veličino Rusije neupogljivo moč, da ne obupuje nikdar. Ideja o sili Rusije nikakor ni misel »ekspansivnosti«, ali pohlepaosti po prisvojevanju, ampak le prepričanje o nepremagljivosti države. Rus nima zmela za bahačenje, češ, da so se francoske zastave že sprehajale po vseh glavnih mestih kontinenta, ali Rus enostavno ne more tmeti, da bi se moglo Rusijo pogaziti. Udarci usode se mu zdele kakor enostavne epizode in že v vsakdanjem življenju meni Rus: Gde naše ne propalo? (Kje nismo še krvaveli?)

Kspitulecija pred zmagovalnim sovražnikom bi bila udarec za ta vir narodne energije, a to je glavni vzrok, zakaj vsi Žide, Armeni, mednarodni intelektualisti v Rusiji žele mir. Da je ruska narodna država in nje veličina obsovaljena pri njih in da bi si na nje mestu želeli kako kozmopolitično obnemoglo državo, to je razvidno tudi iz govorov radikalnih petrograjskih mestnih zastopnikov po bitki v Korejski

cesti. Za ta poraz ne proglašajo odgovornim samo sedanji režim, marveč vso rusko zgodovino od Petra Velikega sem. Ako ne bi bil Peter povzdignil Rusije do veleile, potem ne bi bili njegovi nasledniki siljeni v tiranje svetovne politike in iti v Mandžurijo. Njihov ideal je Rusija, ki se potaplja v notranjih reformnih eksperimentih in ki bi se ne menila za to, kar delajo druge države. Nu, general Komarov jim je odgovoril briljantno, naglasivši, da ne bi noben drugi zapadno evropski režim mogel razviti v narodu toliko neupogljive energije in požrtvovalnosti kolikor jo razvija sedaj Rusija na skrajnem Vstoku. Po bitki v Korejski cesti je priznal avtorju celo neki liberalci da bi, ako bi vlada sedaj sklenila mir, nastal v javni vesti naroda takov vpor, da si nikdo ne more predvidjati, kaj bi moglo nastati iz tega. To je pravno, da po vojni trpi narod in ne gospodje od inteligence in iz kozmopolitičnih »inorodcev«. To pa večar prav dobro in zato noče deželi in narodu storiti te s amote, da bi pred Japonsko polčil orožje.

Pa ni le narodna čast, ampak tudi prav umevani državni interes je ki sili Rusijo, da vztraja boju.

Tu opisuje avktor, kako se Japonska dviga, ter prihaja do zaključka, da Japonsko treba ali premagati, ali pa se jej podrediti. Dokler ne bo premagana, ne bo miru v nje bližini in ne bo možno nikako prijateljstvo. Evropske države se morda ne zavedajo tega, Rusija pa. Ta poslednja noče zaiti v položaj, da bi se morala pozneje z veliko močnejšo Japonsko boriti za svojo ekzistenco v Aziji.

Za to je zanjo bolje, da sedaj izvojuje ta boj, četudi ob skrajno težavnih okolištin. Italija je mogla po porazu pri Adna brez škode skleniti mir z Abesinijo. Ne bi pa mogla tako postopati v slučaju poraza proti Avstriji ali Franciji, ne da bi se sililo kompromitirati in zašla v zavienosti nasproti zmagovalcu.

To so glavne okolnosti, ki se protivijo želji po miru vnanjih »prijateljev« Rusije. In na tem ne spremeni ničesar niti dejstvo, da »ciljalna Rusija ne odklanja posredovalne akcije predsednika Roosevelta. Avktor citira še izrek g. Neratova v ruskem ministerstvu za vnanje stvari: »Menite li, da taka velika država, kakršna je Rusija spreminja svoje nazore vsaki dan po vetru? Včeraj sem vam vendar rekel povsem strateško, da Rusija ne misli na sklep miru!«

Interpelacija

poslanca Spinčića in tovarišev na ekscelenco ministra za uk in bogocastje o zatiranju slovanske duhovščine v Istri v seji zbornice poslancev dne 14. junija 1905.

Iz stenografičnega, 6 strani obsegajočega zapisnika naslovljene interpelacije poscemamo, kakle situosti, zapostavljenja, preziranja mora duhovnik v Istri prestajati, če vestno brani svoje in svojih faranov pravice in se noče ukloniti sistemu poitalijančevanja.

V začetku interpelacije prjasnuje interpelant žalostne razmere posebno v župniji Korte. Po navedenih dobesednih odredbah in ugovorih se jasno zrcali pristranskost in nepravilno postopanje c. kr. vlade, ki hoče vso svojo krivdo zvrniti na župnika in ga kaznovati s tem, da mu v zakoru zavarovano p'adilo zadržuje že več let. Ker je župnik proti vsem odredbam c. kr. namestništva sledajči sicer oestro a vendar opravičeno prigovarjal, ne dobi nobenega odgovora več.

»Toda na ta svoj prigovor« — dobesedno po interpelaciji — »ni dobil župnik nobenega odgovora in nobene ugodne rešitve in mora biti ob vsem svojem vestnem službovanju valed krivde c. kr. oblasti že toliko let brez polne in točne, v zakonu zavarovane kongruje. Ima 13 let službe, 1 leto v Rojauu pri Trstu in 12 let v Kortah, in v vseh teh službenih letih mu je bila zakonita kongruja zadržavana, ovrzna in netočno plačevana; in vse to, kakor se vidi iz narodno-političnih vzrokov.

Župniku je usojena župnija, ki jo narodni in verski sovražnik še ni mogel premagati in ki se jo je hotelo zavratno razdeliti in del iste brez vednosti pristojnega župnika in dotičnih faranov priklopiti novo ustanovljeni italijanski kapelaniji Sicciole.

Jednako se godi tudi kapelanu v Plavjah, ki je že 6 let brez plačila. — Slično tudi v župnijah Truške, Marezige in menda tudi v Dekanah in Materadi.

Ni se torej čuditi, da škofija tržaško koperska trpi na pomanjkanju posebno slovanske in hrvatske duhovščine. Mladeniči se nočejo več posvečati duhovskemu stanu, ker vidijo in vedo, da jim v tem stanu ni samo ekzistenca nezavarovana, ampak da bi bili celo preganjani od onih, ki so zakonito poklicani in dolžni, da vzdržujejo red in mir.

Ni se torej čuditi, da nameravajo starejši duhovniki stopiti v pokoj, mlajši pa zapustiti škofijo in si drugje iskati kako mesto.

Zakon sicer brani duhovnika, čuvarji in izvrševalci zakona ga pa preganjajo hujše nego drugod, kjer se o preganjanju toliko govori in piše.

Duhovniki nimajo večkrat, razun intencij za sv. maše, nobenega dohodka, v župnijah ni nobena prodajalnica, nobene mesnice, nobene počte, v več slučajih nobene dostojne poti. Vse potrebščine si morajo dajati donati iz dve in še več ur oddaljenih mest.

O tem se mora še omeniti, da je ljudstvo razburjeno in zavedeno, večinoma radi tega, ker oblasti stvari duhovščine ali krievično rešujejo ali odlašajo z rešitvijo.

Ob zaključku pripominjamo še, da bi bil že skrajni čas, da bi se kongruo v naravi ali kolekturo duhovščine odpravilo popolnoma in povsodi, ker se ne strinja s častjo duhovnika, da mora od hiše do hiše beračiti, če hoče živeti, in naj bi duhovščina svoje plačilo dobivala le od c. kr. davkarije.

Podpisani si usojajo glede na tu povedano staviti sledeča vprašanja do njegove ekscelence gospoda ministra za uk in bogocastje:

I. »Je li Vaša ekscelenca naklonjena odrediti: a) da dobi župnik v Kortah v Istri brez daljšega zavlačevanja njemu dolžno kongruo za minola leta popolnoma plačano in da bo v bodoče isto redno prejemal; b) da se to zgodi tudi glede kapelana v Plavjah in glede župnikov v Truškah, Marezigah, Dekanah in Materadi kakor tudi v drugih enakih slučajih, in sploh, da se bodo stvari, tihoče se kongruje duhovščine, reševale hitreje nego sedaj, pravočasno in pravično?«

II. »Hoče li Vaša ekscelenca vsprejeti iniciativo v svrhu, da se kolektura duhovščine odpravi, oziroma, da se kongrua v naravi spremeni v dajstvo v denarju.«

Kriza v Monarhiji.

Mi smo v svojih refleksijah o sedanji krizi na Ogrskem poavno naglašali svoje mnenje, da do takega akutnega stanja ne bi bilo prišlo nikdar, da niso bili na Dunaju tako slepi, da so pomagali nemadjarске narodnosti pahniti v popolno politično obnemoglost. Ta je drastično izražena v dejstvu, da so ti milijoni prebivalstva, malone popolnoma brez vsacega parlamentarnega zastopstva. A ravno oni bi bili mogli tvoriti kaj izdatno protitežje proti nameram madjarske skrajnosti.

To misel razpravlja tudi epljetsko »Jedinstvo«, ki pravi, da je dunajska kamarila kriva, da narodnosti na Ogrskem nič ne štejejo. Krona je skozi 35 let vedno in povsem popuščala Madjarom. Nemadjarске narodnosti na Ogrskem so zmlačene, a Madjari pojejo sedaj odkrito pesmico njim na Dunaju, ki so vedno do sedaj tolažili Madjare z romunskimi slovaškimi, erbskimi, maloruskimi in hrvatskimi zalčaji. Nespretna in nepravilna politika je začela davati svoje sadove.

Vendar pa ti se morda še dalo urediti Ustava naj bi se odpravila ter proglašila, splošno volilno pravo in izvolile naj bi se nove konstitute. Krona naj bi apelirala na narode, in ti bi se, ako bi postali sychodni hvaležno zbrali okolo nje. Nenemški in nemadjarški narodi ne bodo hodili več v cgenj po kostanj za Nemce in Madjare. Toda — pravi »Jedinstvo« — malo nade je. Berolin ne dopušča. Berolin se svojimi načrti smatra našo monarhijo kakor svojo filijalo. Berolin hoče, da naša monarhija pritiska ob zid svoje slovanske narode, a na Balkanu da vodi tisto — poznano politiko.

In vendar bi mogla Avstrija skleniti odkrit mir z Rusijo. Ta poslednja bi pritrdila tem raje, ako bi Avstrija s spremembo sistema in politike še bolj omogočila tako zvezo. Če bi monarhija odklanjala »Orange« in »Tengerje«, bi se rešila iz vse te krize in postala bi tip moderne države. Ni vse jedno za nas, kako se reši ogrska kriza. Če Madjari dosežejo svoj cilj, postane v Cislaj-

taniji še huje nego je, Berolin bi se urival še bolj in germanizacija bi postala hitrejša, močnejša in brezobzirnejša.

Koroški Nemci proti slovenskemu vseučilišču v Ljubljani.

»N. Fr. Presse« poroča iz Celovca, da je odbor nemške ljudske zveze za Koroško v svoji seji, ki se je vršila v četrtek, in kateri je prisostvovalo tudi več poslancev, sklenil resolucijo, da smatra nemška ljudska zveza ustanovitev slovenske pravne fakultete kakor popolnoma nepotrebno. Odbor nvideva v izjavah naučnega ministra Hartela, podanih v poslanski zbornici, in za katere je odgovorna skupna vlada, kakor sovražno prodiranje proti Nemcam na južni jezikovni meji. Zato odbor pričakuje, da bodo nemški poslanci z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago, delali proti ustanovitvi slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

To resolucijo je odbor odposlal minister-skemu predsedniku Gautschu.

Drobne politične vesti.

Škof Buconjić za glagolico. Mostarski »Osvit« piše, da je mostarski škof Buconjić glede glagolice storil v Rimu samostalno primerne korake, ne da bi se bil sporazumel s sarajevskim nadškofom Stadlerjem in banjaluškim škofom Markovićem.

Staroslovenska božja služba v Mostaru. Kakor javljajo iz Mostara, je dne 25. t. m. v tamošnji župni cerkvislužil sv. mašo grško-katoliški župnik in vikar križevske škofije za Bosno in Hercegovino, preč. g. Andrej Sagedi. Službi božji je prisostvovalo mnogo domačega naroda.

Odložen shod. Za dan 4. julja je bil sklican v Zagreb shod vseh opozicijskih poslancev iz Hrvatske in Slavonije ter vseh narodnih poslancev iz Dalmacije, Istre, in Slovenije. Ta shod je sedaj odložen na nedoločen čas.

Manifestacija za drugo češko vseučilišče. V četrtek predpoludne sta bila v Pragi manifestacijska shoda češkega dijaštva in sicer vseučilišča in tehnike. Na obeh shodih so bili navzoči tudi profesorji obeh visokih šol. Shoda sta sklenila soglasni resoluciji, da ustanovi vlada drugo češko vseučilišče v Brnu na Moravskem. Ako izbere vlada drugo mesto, bo češko dijaštvo skrbelo, da se bo to novo vseučilišče bojkotalo. Češko dijaštvo se ne ustraši nobenega sredstva.

Upravne občinske volitve v Rimu. Iz Rima poročajo, da so se za bodoče upravne občinske volitve združili konservativci in klerikali, ki da gotovo tudi zmaga.

Nov angleški kardinal. Iz Londona poročajo, da bo v prihodnjem konzistoriju imenovan kardinalom tudi vestminsterski nadškof.

Volitve na Nizozemskem. Iz Haaga poročajo: Zmaga protiklerikalnih strank na ožjih volitvah sili ministrstvo Kuiper, da odstopi. Kraljica Viljeldina poveri sestavo novega kabineta najbrž liberalnemu senatorju Pyaakerju. Liberalci izdelajo v sporazumu s socialisti demokratični reformni program. Ker so pa stari liberalci nasproti splošni volilni pravici, bo Pynaker imel velike težkoče. — V zadnji zbornici je imela vlada 16 glasov večine; razmerje je bilo 58:42. Sedaj je to narobe 42:58. Ministerijalna stranka je s 4 glasovi v manjšini. Ta izid je nadkrilil vse pričakovanje liberalcev. Ministerstvo Kuiper je na žrmilu od 27. julija 1901.

Domače vesti.

Raznoterosti iz tržaške okolice. Za mnogo let je bilo v navadi, da so dobivali učenci okoličanskih ljudskih šol učna sredstva brezplačno; kupovali so le nekatere malenkosti. Vse učne knjige je mestni magistrat pošiljal brezplačno na razne šole, spajdaječe v njega področje, kar je bilo zelo hvalevredno. Sedaj se pa govori, da bode v bodoče v tem oziru neka sprememba. Stariši bodo morali namreč s pričetkom prihodnjega šolskega leta svojim otrokom kupovati vsa učna sredstva. Koliko je za tem resnice, tega ni možno vedeti še natančno. Na vsaki način bi pa bilo že se stališča človekoljubja umestno, da učiteljstvo in drugi merodajni faktorji napno vse moči, da se ta nakana prepreči ter da isti energično protestirajo proti sličnim nazadnjaškim novotarjam. — Tudi list »Popotnik« piše v svoji zadnji številki pod naslovom »Brezplačna učna

sredstva na str. 186, da se ponekod prizadevajo, da bi uvedli lepo navado: da bi dajali učencem ljudskih šol učna sredstva brez plačila. In v tržaški okolici naj bi se to odpravilo!!! Oni, ki so to magistratu predlagali, gotovo nimajo pojma o razmetih večine prebivalstva v tržaški okolici, a nimajo niti pojma o socialni evoluciji, ki teži za tem, da se šola popularizira s tem, da se — pocieni.

Edino pravo bi pač bilo v tem pogledu, da bi se sililo kupovati učne knjige stariše takih učencev, ki so darovane knjige in dr. poškodovale iz zanikarnosti, ali celo iz hudobije. Dugaja se res — a slučajni so zelo redki —, da mati (ali kdo drugi) trže list iz šolske knjige, da žnjim zapali ogenj, češ: saj moj otrok dobi v šoli itak drugo knjigo zastonj.

Zaradi takih izjem pa ne bi smeli biti prizadeti vsi. Velika večina je pač takih, ki na darovana učna sredstva tako skrbno pazijo, da se poslužujejo istih tudi mlajši bratci in sestrične učence.

Dne 14. t. m. je minolo ravno eno leto, odkar je bila v Rojanu okr. učiteljska konferenca za učitelje tvo slov. okoliščinskih ljudskih šol, a do danes niso udeležniki iste še prejeli običajnih dnin in potnin. To se nam zdi čudno tamboj, ker resnici na ljubo treba konstatirati, da naš mestni magistrat tržaški, kakor administrativna šolska oblast, ne ravna z učitelstvom po maščehoveko v gmotnem oziru tako, kakor je to slučaj marsikje drugod. In vendar tudi v takih krajih dobiva učitelstvo, kar mu gre, ako se udeležuje konferenc.

Vzroka tej naši prikazni je torej treba iskati kje drugje.

Prosimo pojasnila!

Ravnateljstvo avstrijskega Lloydja je z ozirom na dogodke v Odesi sklenilo do daljše naredbe ustaviti vsako vožnjo v omejeno mesto.

Glasom dospelih poročil iz Carigrada so tudi francoske, italijanske in ruske parobrodne družbe ustavile vožnjo v Odeso.

Šola, kakoršno bi rabili Slovenci. V »Uč. Tovaršu« čitamo:

O čemer se pri nas še govoriti ne upamo, ker se nam zdi nedosegljiv ideal, to so Nemci že uvedli v prakso. To je: ustanavljanje takih šol, ki dajejo otrokom za življenje dovolj izobrazbe in vaje v poljedelskih opravilih. To so šole, ki so na posestvih, kjer gospodarijo učenci sami. To misel je prvi uredil dr. Lietz s svojo vzgojevalnico v Losenburgu za Harzu. On sam opisuje svojo šolo tako-le: »Mislimo si od zahoda proti vzhodu razprostirajočo se dolino, po kateri teče potok med krasnimi lokami. Za senožeti navzgor leže njive, za njivami pa gozd. Na sredi doline je dvor. Na obeh njegovih straneh je 115 arov lok, okoli 750 arov polja, 430 arov gozda, 50 arov pašnikov, za katerih je na tisoče sadnih drevcev, 11 arov vrtov in 4 ari ribnikov. Posetvu nam daje v obilici vsega, česar potrebujemo za življenje. Ima čredo sedemdesetih glav govede, 250 ovac, 50 prašičev, 11 konj in 3 zrebete. Tu lahko vsakdo vidi, kako raste, kako se dobiva in pripravlja to, kar dobivamo na mizo. Tu je ob enem mnogostranska prilika za vrtnarsko, zemljedelško in gozdarško delo. Na posestvu sejemo žito, ž njemo, meljemo in pečemo. Na posestvu molzemo mleko in delamo maslo in sira«.

Hilmitelch pri Gorici. Iz Gorice nam pišejo:

Neumljivo nam je, kako je ta divni košček goriške okolice, ki hrani tako krasen ribnjak, prišel do pangermanskega imena Hilmitelch!!! To je vendar škandal za pokrajino, kjer Nemci nima domovinske pravice!!!

Pomisliti je samo, da nam je ravno ob izbiraanju imen takim zabaviščem postopati skrajnim narodnim radikalizmom, ker vsled obiskovanj tolike množice o posebnih prilikah postaja kraj poznan taceem in tudi tujeem.

Povodom slavnosti slovenskega kolesarskega društva minolo nedeljo je sedela na slavnostnem prostoru tudi neka nemška družba. Ta nemška družba se je neusmiljeno rogala nezavednosti Slovencev. Nič ni pomagalo, da je neki blizu sedeči gospod hotel negirati zmoto Slovencev s tem, da se nahaja pri Gradcu vrlo obljubljeni »Hilmitelch«. Ali nima Ljubljana Rožnik, Zagreb Maksimir, Tuškanec, koliko lepih takih prostorov pa ima Praga!

Gostilničarju tega pangermanskega »Hilmitelcha« g. W a n e k u pa bi priporočali, da stvar popravi ter bi ga blagohotno opozorili, kaj je »slovenska svetomitost«?

Tetanus. Pišejo nam: S to hudo in nevarno boleznijo se je bavil Vaš list že parkrat zaradi tragičnega slučaja v sv. Ivanu. Ker pa se ta bolezen navadno pojavlja le po okolici, kjer često ni možno dobiti hitro pomoči in zdravit, dočim se bolezen razvija hitro, naj opozorim tu na neko domače sredstvo. Meni je jako pogosto dana prilika, da opazujem, kako se razvija in zdravi ta bolezen.

Tetanus je navadno doma v vročih krajih, kjer je mnogo konj. Pojavlja pa se v vsakem letnem času, najraje pa ob mokrih vremenih. Vsaka najmanjša praska ali oteklina zadostuje, da se prišed. In to navadno še le potem, ko se je rana blizu zacelila. Ni dobro, da se rana ali opraska ali izpira z mrzlo vodo. Bolje je z mlačno, a še bolje z dobrim špiritom. Seveda treba to hitro, čim se je dotičnik ranil. Ako se čez par dni pojavljajo hude bolečine, treba dobro ogledati mesto na roki ali nogi, kjer je rana; ali opazali bomo, da se vleče pod kožo od rane nekaka tanka modra nit. To je znak tetanus. Tu treba hitre pomoči. Najprej treba trdno obvezati bolani ud (roko ali nogo) z nitjo in to pred gori omenjeno modro nitjo, kamor še ni dosegel tetanus. Potem treba brez zamude izrezati surovega mesa na tanko, ga pogreti, malo potresti žveplom ter položiti na mesto, kamor je že dosegel tetanus. Ta izleze v surovo meso in človek je rešen. Ako pa se je pustilo, da je prišel po roki do ramena, ali po nogi do stegna, je že prekasna vsaka pomoč.

Nasam zdravnik in tudi ne zahtevam, da bi se rabil ta moj »recept«, marveč svetujem najnujnejše, da zove vsakdo nemudoma zdravnika, če je le možno. Opozoriti sem hotel le za slučaj skrajne potrebe. Meni je znano več slučajev, ko so se ljudje rešili na rečeni način. Lajnik.

Slovenec v Zagrebu. Izlet caljskega pevskega društva v Zagreb se je dobro obnesel. Hrvatje so slovenske brate krasno vaprjeli in jim na koncertu prirejali navdušene ovacije.

Bolezen goriškega knezonadškofa. Stanje knezonadškofa goriškega monsignora Andreja Jordana se je obrnilo nekoliko na bolje.

Nove cigarete. Z današnjim dnem pridejo v promet nove cigarete pod imenom »Donau«, komad po 2 stotinki. Te cigarete prično prodajati najprej na Dunaju, potem polagoma po vsej državni celovici.

Tatinski nevspeh. Predminolo noč so tatovi skušali izkoristiti svojo zasnost v javnem skladišču št. 17 v svobodnej luki. V onem skladišču se nahaja garderoba delavcev, kjer imajo ti svoje dežne plaščice in druge take obleke. Od tega prostora razdeljena se zdom iz opeke, se pa nahaja pisarna onega skladiščarja. A v tej pisarni se nahaja blagajna »Wertheim« v kateri se je predminojim nahajalo 7000 K.

Delavci, ki so včeraj v jutro prišli prvi v skladišče, so opazili, da je bila začeta, a ne končana luknja iz garderoba v pisarno, in sicer ravno zadej za blagajno.

Tatovi so bili najbrž motenji po redarjih in so, na pol izvishno delo popustili.

Samomor. Sinoči ob 10. uri in četrt, je bil zdravnik se zdravniške postaje telefoničnim putem pozvan na pomoč v hišo št. 49 v ulici della Tesa. Tja prišedši je zdravnik našel 21 letnega kročarja Alohizija Železnika, ki je bil se samomorilnim namenom izpil nekliko karbolne kisline. Zdravnik je nesrečnemu podelil najnujnejšo pomoč, a potem ga je dal prenesti v bolnišnico. V bolnišnici so ga vaprjeli v III. oddelek, a nesrečnejše je že čez par ur umrl.

O uzrokih tega samomora, nam ni znano še ničesar.

Društvene vesti in zabave.

Za izlet v Štanjel, ki bo jutri, se je prijavilo malo zasebnih izletnikov. Na razpolago so še trije prostori. Ako bi se danes tekom dneva prijavilo še nekoliko udeležencev, bi »Kolo«, zraven že najetih vozov, najelo še eno kočijo. Čujemo, da se tega izleta udeležiti tudi več naših kolesarjev. Dobro dobi!

Odhod se bo vršil točno ob 5. uri zjutraj iz-pred velike vojsnice. Ako bi ho-

teli čiti pozneje, bi trpeli preveč vročine.

Ako bi kedo zacetal, naj pride po stari cesti na novo cesto in tam naj počaka. Vožnja po novi cesti je tako dolga, da se vozove lahko dotčeš (po omenjeni krajici), ako se gre tudi 20 minut pozneje iz mesta.

Za slavnost »Kola«. Ona bratska pevska društva, ki so se prijavila za sodelovanje na slavnosti dne 9. julija t. l. so naprosila, da javijo podpisnemu odboru število pevk in pevcev, ki bodo sodelovali na omenjeni slavnosti.

Ista društva si lahko preskrbe vatopnice v uradu »Delavskega podpornega društva« (Narodni dom) in to od ponedeljka dne 3. julija naprej.

V predvčeršnjem izdanju je po neljubi pometi izostala iz vspeveda slavnosti 10. točka, 9. pa je pogrešana. 9. točka mora biti: F. S. Vilhar: »Na vrelu Bosne«, možki zbor, poje pevska društva »Slava« iz Sv. M. M. spodnje. 10. pa: Sattner: »Po zimi iz šole«, mešan zbor, poje pevska društva »Velesila« iz Škedenja.

ODBOR

pevskega društva »Kolo«.

»Tržaški Sokol« vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil danes v soboto, dne 1. julija 1905. ob 8. in pol uri zvečer v društveni telovadnici se sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav staroste.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo voditelja telovadbe.
5. Sprememba društvenih pravil.
6. Volitev novega odbora.
7. Volitev pregledovalcev računov.
8. Morebitni predlogi in interpelecije.

Opomba: V slučaju, da ne bi ob določeni uri pristopilo pravilno določeno število členov, vrši se bo pol ure pozneje občni zbor v drugem sklicanju ter sklepel ob vsakem številu prisotnih bratov.

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na Greti javlja slavnemu občinstvu, da se bo vršila otroška veselica rojanskega otroškega vrta, kakor že objavljeno v nedeljo, dne 2. julija in dne 5. julija kakor je bilo priobčeno v »Edinosti« od 29. m. m.

Ker se od brezvestne strani agitira proti tej nedolžni veselici, opozarja odbor imenovane podružnice vse roditelje, ki imajo otroke v tem vrtu, da naj se ne dajo begati od nobenega, ampak naj vsi prihite jutri popoldne s svojimi otročiči na to veselico.

Začetek veselice bo ob 5. uri popoldne. — Vstopnica znaša 20 stotink.

Na tej veselici nastopi tudi pevska društvo »Zarja« v Rojanu ter oddelek tamburaškega zbora.

Ob enem se opozarja roditelje, da bo dne 5. julija t. j. na dan praznika sv. Cirila in Metodija ob 9. uri zjutraj sv. maša za otroški vrtec, na kateri bo pela rojanska »Marijina družba«. Po izvršeni sv. maši se bo otroke pogostilo v rojanskem »Konsumnem« društvu.

Odbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu se je konstituiral za leto 1905. sledeče:

Predsednik: dr. Josip Abram. Tajnik: Miroslav Pretner. Blagajnik: Ivan Viščej. Namestnik: Josip Ajdšek. Odborniki: I. Levičar in I. Rep.

Doneske sprejema podružnični blagajnik: Ivan Viščej, ulica Kandler št. 5. ali njega namestnik: Josip Ajdšek v »Tržaški« posojilnici in hranilnici.

Društvo »Zvezda« na Dunaju priredi v nedeljo dne 2. julija svoj drugi letošnji izlet na Gieslühel, krasni gorski kraj okoli dnejske. Odhod z Dunaja bo ob dveh popoldne z južnega kolodvora do postaje Brun-Maria Enzersdorf. Od tod je peš hoditi eno uro. Na Gieslühelu je sestanek na vrtu restavracije I. Bruckbergerja, Gieslühel, Hauptstrasse št. 6.

Slovenski gostje in prijatelji društva dobro dobi!

Porotno sodišče.

Včeraj je bila pričela razprava proti Viktorju Cui u t. d., radi razžaljenja na časti putom t.aka, in sicer na zaščito zdravnik dr. Sinigaglia.

Vsled zahteve tožencev, da se pozove, priče, ki naj dokažejo resničnost trditvev, ob javljenih v listu »Il Sole« — katerega uredniki so toženci —, je bila razprava prekinjena in odložena do prihodnjega zasedanja porotnega sodišča.

Zadnje brzojavne vesti.

Dogodki v Rusiji.

Kongres zastopnikov mest.

MOSKVA 30. Kongres zastopnikov mest je vsprejel nastopno resolucijo: Nujna potreba je narodno zastopstvo na ustavni podlagi. Načrt Buliginov, v kolikor je znan, ne zadovoljuje elementarnih zahtev ljudskega zastopstva. Sestava takega načrta brez sodelovanja naroda je nemožna.

Kar dela z vsakim dnem položaj težavnej, je dejstvo, da se odlašajo uvajanjem reform. To resolucijo odpošlje kongres ministarskemu zboru.

Srbsko-bolgarska trgovinska pogodba.

BELIGRAD 30. Razprave, ki so se že več mesecev vršile med bolgarskimi in srbskimi pooblaščenici v svrhu sklepa srbske trgovinske pogodbe, so sedaj dovršene.

Trgovina.

Borzna poročila dne 30. junija
Tržaška borza.

Napoleoni K 19 11—19 15—, angleške liva K — do —, London kratkoterm. K 240 25—240 70
Francija K 95 50—95 65 Italija K 95 50—95 75
italijanski bankovci K —, —, Nemčija K 117 30—117 55, nemški bankovci K —, —, —
avstrijska ednosta renta K 100 35 100 60 ogrska krona renta K 96 90 7 20, italijanska renta —, —, kreditne akcije K 85 1—, —, 86 6—
državne železnice K 66 5—, —, 67 —, Lombardi 85—, 87—, Lloydove akcije 647—, —, 658 —
Srečke: Tisa K 338 50—342 50 Krava K 482 50 do 492 50, Bodenredit 1880 K 306—, 313—, —, denredit 1889 K 306 75 313 75 lustrke 1 139— do 141—, Srbske —, —, —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

Državni denar v papirju	predvčeraj danes
100 80—, 100 81—, 100 82—, 100 83—, 100 84—, 100 85—, 100 86—, 100 87—, 100 88—, 100 89—, 100 90—, 100 91—, 100 92—, 100 93—, 100 94—, 100 95—, 100 96—, 100 97—, 100 98—, 100 99—, 100 100—, 100 101—, 100 102—, 100 103—, 100 104—, 100 105—, 100 106—, 100 107—, 100 108—, 100 109—, 100 110—, 100 111—, 100 112—, 100 113—, 100 114—, 100 115—, 100 116—, 100 117—, 100 118—, 100 119—, 100 120—, 100 121—, 100 122—, 100 123—, 100 124—, 100 125—, 100 126—, 100 127—, 100 128—, 100 129—, 100 130—, 100 131—, 100 132—, 100 133—, 100 134—, 100 135—, 100 136—, 100 137—, 100 138—, 100 139—, 100 140—, 100 141—, 100 142—, 100 143—, 100 144—, 100 145—, 100 146—, 100 147—, 100 148—, 100 149—, 100 150—, 100 151—, 100 152—, 100 153—, 100 154—, 100 155—, 100 156—, 100 157—, 100 158—, 100 159—, 100 160—, 100 161—, 100 162—, 100 163—, 100 164—, 100 165—, 100 166—, 100 167—, 100 168—, 100 169—, 100 170—, 100 171—, 100 172—, 100 173—, 100 174—, 100 175—, 100 176—, 100 177—, 100 178—, 100 179—, 100 180—, 100 181—, 100 182—, 100 183—, 100 184—, 100 185—, 100 186—, 100 187—, 100 188—, 100 189—, 100 190—, 100 191—, 100 192—, 100 193—, 100 194—, 100 195—, 100 196—, 100 197—, 100 198—, 100 199—, 100 200—, 100 201—, 100 202—, 100 203—, 100 204—, 100 205—, 100 206—, 100 207—, 100 208—, 100 209—, 100 210—, 100 211—, 100 212—, 100 213—, 100 214—, 100 215—, 100 216—, 100 217—, 100 218—, 100 219—, 100 220—, 100 221—, 100 222—, 100 223—, 100 224—, 100 225—, 100 226—, 100 227—, 100 228—, 100 229—, 100 230—, 100 231—, 100 232—, 100 233—, 100 234—, 100 235—, 100 236—, 100 237—, 100 238—, 100 239—, 100 240—, 100 241—, 100 242—, 100 243—, 100 244—, 100 245—, 100 246—, 100 247—, 100 248—, 100 249—, 100 250—, 100 251—, 100 252—, 100 253—, 100 254—, 100 255—, 100 256—, 100 257—, 100 258—, 100 259—, 100 260—, 100 261—, 100 262—, 100 263—, 100 264—, 100 265—, 100 266—, 100 267—, 100 268—, 100 269—, 100 270—, 100 271—, 100 272—, 100 273—, 100 274—, 100 275—, 100 276—, 100 277—, 100 278—, 100 279—, 100 280—, 100 281—, 100 282—, 100 283—, 100 284—, 100 285—, 100 286—, 100 287—, 100 288—, 100 289—, 100 290—, 100 291—, 100 292—, 100 293—, 100 294—, 100 295—, 100 296—, 100 297—, 100 298—, 100 299—, 100 300—, 100 301—, 100 302—, 100 303—, 100 304—, 100 305—, 100 306—, 100 307—, 100 308—, 100 309—, 100 310—, 100 311—, 100 312—, 100 313—, 100 314—, 100 315—, 100 316—, 100 317—, 100 318—, 100 319—, 100 320—, 100 321—, 100 322—, 100 323—, 100 324—, 100 325—, 100 326—, 100 327—, 100 328—, 100 329—, 100 330—, 100 331—, 100 332—, 100 333—, 100 334—, 100 335—, 100 336—, 100 337—, 100 338—, 100 339—, 100 340—, 100 341—, 100 342—, 100 343—, 100 344—, 100 345—, 100 346—, 100 347—, 100 348—, 100 349—, 100 350—, 100 351—, 100 352—, 100 353—, 100 354—, 100 355—, 100 356—, 100 357—, 100 358—, 100 359—, 100 360—, 100 361—, 100 362—, 100 363—, 100 364—, 100 365—, 100 366—, 100 367—, 100 368—, 100 369—, 100 370—, 100 371—, 100 372—, 100 373—, 100 374—, 100 375—, 100 376—, 100 377—, 100 378—, 100 379—, 100 380—, 100 381—, 100 382—, 100 383—, 100 384—, 100 385—, 100 386—, 100 387—, 100 388—, 100 389—, 100 390—, 100 391—, 100 392—, 100 393—, 100 394—, 100 395—, 100 396—, 100 397—, 100 398—, 100 399—, 100 400—, 100 401—, 100 402—, 100 403—, 100 404—, 100 405—, 100 406—, 100 407—, 100 408—, 100 409—, 100 410—, 100 411—, 100 412—, 100 413—, 100 414—, 100 415—, 100 416—, 100 417—, 100 418—, 100 419—, 100 420—, 100 421—, 100 422—, 100 423—, 100 424—, 100 425—, 100 426—, 100 427—, 100 428—, 100 429—, 100 430—, 100 431—, 100 432—, 100 433—, 100 434—, 100 435—, 100 436—, 100 437—, 100 438—, 100 439—, 100 440—, 100 441—, 100 442—, 100 443—, 100 444—, 100 445—, 100 446—, 100 447—, 100 448—, 100 449—, 100 450—, 100 451—, 100 452—, 100 453—, 100 454—, 100 455—, 100 456—, 100 457—, 100 458—, 100 459—, 100 460—, 100 461—, 100 462—, 100 463—, 100 464—, 100 465—, 100 466—, 100 467—, 100 468—, 100 469—, 100 470—, 100 471—, 100 472—, 100 473—, 100 474—, 100 475—, 100 476—, 100 477—, 100 478—, 100 479—, 100 480—, 100 481—, 100 482—, 100 483—, 100 484—, 100 485—, 100 486—, 100 487—, 100 488—, 100 489—, 100 490—, 100 491—, 100 492—, 100 493—, 100 494—, 100 495—, 100 496—, 100 497—, 100 498—, 100 499—, 100 500—, 100 501—, 100 502—, 100 503—, 100 504—, 100 505—, 100 506—, 100 507—, 100 508—, 100 509—, 100 510—, 100 511—, 100 512—, 100 513—, 100 514—, 100 515—, 100 516—, 100 517—, 100 518—, 100 519—, 100 520—, 100 521—, 100 522—, 100 523—, 100 524—, 100 525—, 100 526—, 100 527—, 100 528—, 100 529—, 100 530—, 100 531—, 100 532—, 100 533—, 100 534—, 100 535—, 100 536—, 100 537—, 100 538—, 100 539—, 100 540—, 100 541—, 100 542—, 100 543—, 100 544—, 100 545—, 100 546—, 100 547—, 100 548—, 100 549—, 100 550—, 100 551—, 100 552—, 100 553—, 100 554—, 100 555—, 100 556—, 100 557—, 100 558—, 100 559—, 100 560—, 100 561—, 100 562—, 100 563—, 100 564—, 100 565—, 100 566—, 100 567—, 100 568—, 100 569—, 100 570—, 100 571—, 100 572—, 100 573—, 100 574—, 100 575—, 100 576—, 100 577—, 100 578—, 100 579—, 100 580—, 100 581—, 100 582—, 100 583—, 100 584—, 100 585—, 100 586—, 100 587—, 100 588—, 100 589—, 100 590—, 100 591—, 100 592—, 100 593—, 100 594—, 100 595—, 100 596—, 100 597—, 100 598—, 100 599—, 100 600—, 100 601—, 100 602—, 100 603—, 100 604—, 100 605—, 100 606—, 100 607—, 100 608—, 100 609—, 100 610—, 100 611—, 100 612—, 100 613—, 100 614—, 100 615—, 100 616—, 100 617—, 100 618—, 100 619—, 100 620—, 100 621—, 100 622—, 100 623—, 100 624—, 100 625—, 100 626—, 100 627—, 100 628—, 100 629—, 100	

Na prodaj je posestvo blizu Doline, pol ure od železniške postaje, obstoječe iz njiv, travnikov in vinogradov, dveh hiš, skupno 79 parcel fundus instructus. Pogoji ugodni. Več pove uprava našega lista.

Jutri bo v »Gostilni Trošt« v Škorklji nad Rojanom od 5.—10. ure zvečer javni ljudski ples na podovih in v senci. — Vsak plesni komad le 5 nč. (10 st.).

Učiteljica (odličnjakinja) bi podučevala deca odlične družine v jezikih (slovenščino, italijanščino, nemščino) ali pa v vseh predmetih ljudskih in meščanskih šol. — Cena zmerna. — Ponudbe je pisati do srede 5. julija, pod naslovom »Odlična«, restante, glavna pošta Trst.

Naznanilo.

Odbor podpisanega društva naznanja vsem cenjenim udom, gostom in prijateljem dobre kapljice, da se preseli danes v soboto 1. julija t. l. društvena gostilna v novo društveno lastno hišo.

V ta namen se bo jutri v nedeljo dne 2. julija t. l. ta sprememba svečano praznovala. Tej svečanosti se udeležijo domača godba in pa pevsko društvo »Slava« in »Lira«.

Na obilen obisk se priporoča Konsumno društvo pri Sv. Mariji M. spodnji.

Svetko Hanibal Škerl

trgovec pri Sv. Ivanu
priporoča svojo dobroznano

prodajalnico

jestvin in pekarno ter lastno izdelane biškote.

Vedno sveže blago. Cene zmerne.

Posebno priporoča kruh, koji tudi pošilja brezplačno na dom.

Ženitna ponudba.

Ces. kr. državni uslužbenec, samec, srednje starosti z nekaj tisoč kronami gotovine in z pravico do penzije, se želi poročiti s pošteno Slovenko z dežele, od 33 do 40 let staro in z nekaj tisoč kronami premoženja.

Pisma naj se pošiljajo do 15. julija na „Morski Val 77“ pošte restante glavna pošta v Trstu.

Kavarna-restavracija Sv. Ivan

5 minut od Bošketa.

SENČNAT VRT

VSako NEDELJO IN PRAZNIK

koncert

vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 97.

Izvrstno pivo, vino, mrzle jedila itd. itd.

Vatopnina prosta.

Na mnogobrojno udeležbo vabi

JULIJ PREMUR.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternei v ulici Gulia št. 76 je vedno vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turšeno in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje prve vrste po 36 novč.

— Blago vedno sveže. —

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

OOOOOOOOOOOOOOOO

Guerino Marcon

ulica Tivarnella št. 3

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.

Pošiljanje na dom.

— Telefon št. 1664. —

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorater.
Sprejema delo na deželi. Dekoracije sob in pisarn. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Igo Foscato št. 19.

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznano najboljšo in najcenejšo
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Nova prodajalnica

Romolo Perini

zlatar in droguljar

Via del Rivo 26

Sprejema poprave, kupuje zlato, srebrno in juvele.

Popravlja ure na jamstvo.

MIRODILNICA
Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahtevo blaga na dom po najnižjih cenah.

Podpisani priporoča svojo
NOVOPEKARNO
IN SLADČICARNO
pri Sv. Jakobu
latrška ulica 12 (zraven sl. šole).
Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna.
Benedikt Suban

OOOOOOOOOOOOOOOO

= Nova zaloga =

ovsa in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquench

ul. Pierluigi di Palestrina

(prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Gappa)
Specijaliteta navadnih in medicinalnih drog, barv, pokosti, lakov, ščetk, čopičev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (česte) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina.

Nizke cene.

Prodaja na debelo in drobno

Prodajalnico jestvin
založeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moke, otrobov itd. priporoča svojim rojakom udani

Počkaj Ivan

ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Prva trž. brusilnica

— na električno moč —

Gualtiero Cozzio

Passo S. Giovanni št. 2

(vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza

izvršuje vsakourstno brušenje in poliranje.

Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

SVOJI K SVOJIM!
Prva klet dalmatinskih vin
Biliškov & Arambašin.
v TRSTU, ulica Sanità 22.
TRANSITNA ZALOGA
Lastni vinogradi in nasadi oljk v Kaštelu v Dalmaciji.
Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sodčkah.

Pekarna, sladličarna in tovarna biškotov

Vinko Škerk

TRST ulica Acquedotto št. 15

Filijalka v ulici Miramare št. 13

Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročila na najhitrejšo pecivo ter dostavlja kruh na dom.

Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Dr. I. Färber

= štabni zdravnik v Gorici =

zapisoval je vselej z najboljšim uspehom osebam, katere so že dlje bole-

hale na živcih

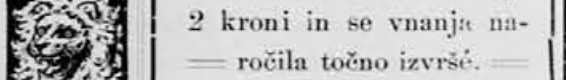
železnato vino

G. PICCOLIJA, dvornega založnika

Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Polliterska steklenica velja

2 kroni in se vnanja naročila točno izvrše.

Ivan Petelin

tovarna testenin

TRST

ul. S. Francesco d' assisi 47.

Doge za parkete

hrastove ali jelove prve vrste

predaja pod jamstvom po tovarniški ceni.

Zaloga lesa - Miclaur

ulica Fonderia št. 7

OOOOOOOOOOOOOOOO

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant

v TRSTU

ul. S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom

srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove kakor

tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

OOOOOOOOOOOOOOOO

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbior drog, barv, čopičev, pokosti,

parfumov, fin. mile. — Zaloga mineralne vode,

voska za parkete, na mrzlo pripravljenega

širupa tamarindo, malinovca itd. itd.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela

na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldeni).

Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih

oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve

vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše

novosti.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Zaloga stavbinskih potrebščin

kakor:

apna, peska, opeke, korcev, cementnih plošč itd. itd.

GUSTAV MARCO

Trst ulica Luigi Ricci št. 8 Trst